

Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№92 (255) червень 2011

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ СТВОРЯТЬ БІОСФЕРНИЙ РЕЗЕРВАТ

У Львівській області буде створено біосферний резерват, повідомили у прес-службі Міністерства екології і природних ресурсів України.

У рамках транскордонної співпраці Україна і Польща домовилися про подальший розвиток спільних біосферних резерватів для поліпшення стану Карпатського регіону. Метою таких резерватів є між-державна співпраця з розв'язання питань із забезпечення усталеного соціально-економічного розвитку територій зі збереженням в їх межах природних комплексів і об'єктів.

«Нарешті Україна зробила вагомий крок до запровадження цивілізованого підходу у збереженні унікальних транскордонних природоохоронних територій», — так прокоментував міністр екології і природних ресурсів України Микола Злочевський досягнуті днями у Польщі українсько-польські домовленості.

За інформацією прес-служби, ще у вересні 2010 року українською стороною було направлено до Секретаріату Програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» запит на створення біосферного резервату «Розточчя» (Львівська область), який і має стати українською частиною транскордонного українсько-польського резервату. До української частини входять Яворівський національний природний парк, природний заповідник «Розточчя», регіональний ландшафтний парк «Равське Розточчя» і прилегли лісові і сільськогосподарські угід-

дя разом з селами загальною площею близько 70 тис. гектарів.

«Історично склалося, що політична карта розділила унікальний у фізико-географічному відношенні район Розточчя між Україною і Польщею. Наші держави розрізняються між собою за економічним, соціальним, культурним і екологічним розвитком. Водночас нас об'єднує єдина мета — використання усіх можливих важелів для збереження природного стану цілісних екосистем, зокрема львівського Розточчя. А найголовніше — поліпшення якості життя людей на цих територіях, зміцнення місцевих економік і громад, розвиток потужної інфраструктури екологічного туризму», — підбив підсумок М.Злочевський.

За інформацією Мінекології, в Україні існують кілька об'єктів природно-заповідного фонду, які вже входять до складу транскордонних біосферних резерватів: Дунайський біосферний заповідник (у складі українсько-румунського біосферного резервату «Дельта Дунаю»); Ужанський національний природний парк і Надсянський регіональний ландшафтний парк (у складі українсько-польсько-словацького біосферного резервату «Східні Карпати»). Триває робота зі створення біосферного резервату «Західне Полісся» разом з Польщею і Білоруссю.

ЧЕРВЕНЬ

- 4 — Міжнародний день безвинних дітей — жертв агресії
- 5 — Всесвітній день навколишнього середовища.
 - День працівників водного господарства
- 7 — 100 років від дня народження М. Калвіна (1911-1997), американського біохіміка, лауреата Нобелівської премії
- 17 — Всесвітній день боротьби із запустелюваннями і засухами
- 20 — Всесвітній день біженців
- 25 — 140 років від дня народження В. М. Арнольді (1871-1924), українського і російського ботаніка.
 - 100 років від дня народження В. Х. Стайна (1911-1980), американського біохіміка, лауреата Нобелівської премії
- 26 — Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотичними засобами та їхнім незаконним обігом.
 - Міжнародний день ООН у підтримку жертв катування

РЕАЛЬНІ НАСЛІДКИ АВАРІЇ НА ЧОРНОБІЛЬСЬКІЙ АЕС СТАНУТЬ ВІДОМІ ДО 2026 РОКУ

Реальні наслідки аварії на Чорнобильській АЕС для популяції людини будуть доступні для аналізу до 2025-2026 року, так як покоління, що потрапило під прямий вплив радіації, тільки почало створювати сім'ї і народжувати дітей.

Про це у своїй статті для ZN.UA пишуть доктори сільськогосподарських наук, професори Валерій та Тетяна Глазкі.

У той же час вчені зазначають, що «спрямованість таких змін ми вже знаємо з дослідів з полівками і коровами: позбавлення не тільки від менш стійких, але і від більш спеціалізованих і еволюційно просунутих варіантів».

Це підтверджують результати дослідів з вивчення впливу опромінення на різні види тварин, у тому числі на великих ссавців. Так, народжені ще до аварії на ЧАЕС та померлі в похилому, як для коров'ячого життя, віці, Альфа, Бета і Гамма народили в цілому 28 телят.

На кожну з них в середньому припадало по 0,9 теляти на рік. Сім з 15 їхніх дочок взагалі не дали нащадків, а вісім народили сумарно 26 телят (на кожну дочку довелось по 0,4 теляти на рік). Тобто плодючість корів у другому поколінні знизилася в два рази.

Ще гірше були справи з репродуктивними можливостями в другого покоління корів, завезених у експериментальне господарство з Поліського. Тільки 7 (з 27) розмножилися, інші або взагалі не мали нащадків, або вони були нежиттєздатними (телята гинули незадовго після народження, причому переважно самці).

Спостереження за кількома поколіннями різних видів тварин привели до наступного висновку: вплив хронічного низькодозового іонізуючого опромінення негативно позначається на репродуктивній функції.

Вчені підкреслюють, що наступні покоління повільно адаптуються в умовах навколишнього середовища, що змінилися. За їхніми спостереженнями, потрібно щонайменше 30-35 поколінь, аби вид міг пристосуватися до підвищеного радіаційного фону.

Газета «Зелений світ».
 Виходить з 1989 року.
 Засновники газети: УЕА
 «Зелений світ»
 Передплатний індекс
 Свідоцтво про реєстрацію
 № 630 серія КВ
 від 10.05.1994 р.
 Ідентифікаційний код
 №

Адреса: Контрактова площа,
 4, Київ-70,
 тел./факс: 417 43 83

E-mail:

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
 Юрій Самойленко
 Головний редактор
 Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами
 матеріалів, можуть не збігатися
 з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються
 і не повертаються. Листування
 з читачами лише на сторінках
 газети.

Надруковано УЕА «Зелений
 світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються
 матеріали з інтернет-видань:
 Кореспондент.net; Майдан-
 ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обо-
 зреватель», eko.portal.

УЕА «Зелений світ» створе-
 на в 1988 році як реакція суспіль-
 ства на жадливий екологічний
 стан в Україні, спричинений
 Чорнобильською катастрофою
 1986 року. Асоціація є членом
 Міжнародної федерації «Друзі
 Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
 Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була,
 на час створення, одним з най-
 перших неформальних антире-
 жимних видань, в якому відкри-
 валася правда про стан здоров'я
 нації та екологічні негаразди
 в країні. Газета стала рупором
 демократії. В епоху тотального
 замовчування та брехні на наших
 шпальтах відкривалися жахні
 картини радянської дійсності.

УКРАЇНЦІВ СТАЛО ЩЕ МЕНШЕ

Чисельність населення України за
 січень-лютий 2011 року зменшилася
 на 33,3 тис. осіб і станом на 1 березня
 становила 45 млн. 745 тис. 200 осіб. Про
 це свідчать дані Державного комітету
 статистики.

Як зазначається, зменшення чисель-
 ності населення країни відбулося виключ-
 но за рахунок природного скорочення
 — 36,4 тис. осіб, водночас зафіксовано
 міграційний приріст населення — 3,1 тис.
 осіб.

Природне скорочення населення спо-
 стерігалось у 24 регіонах країни, і тільки
 в м.Києві, Рівненській та Закарпатській
 областях зареєстровано природний при-
 ріст населення (відповідно 579, 308 і 269
 осіб).

Природний рух населення у січні-
 лютому 2011 р. характеризувався зрос-
 танням народжуваності та скороченням
 смертності. Залишається суттєвим пере-
 вищення кількості померлих над кількістю
 живонароджених: на 100 померлих при-
 падало 69 народжених дітей.

Рівень смертності зменшився з 16,4
 померлих на 1000 наявного населення у
 січні-лютому 2010 року до 15,7 — у січні-
 лютому 2011-го.

Найвищий рівень смертності зафіксо-
 вано в Чернігівській області, найнижчий
 — у м.Києві.

Серед причин смерті населення Укра-
 їни у січні-лютому 2011 року, як і в січні-
 лютому 2010 року, перше місце посідали
 хвороби системи кровообігу, друге — но-
 воутворення, третє — зовнішні причини
 смерті.

У січні-лютому 2011 року було зареє-
 стровано 466 випадків мертвонароджень,
 що на 49 менше порівняно з відповідним
 періодом минулого року, та дещо змен-
 шилася кількість дітей, померлих у віці
 до 1 року.

Основними причинами смерті дітей
 віком до 1 року були: окремі стани, що
 виникають у перинатальному періоді;
 природжені вади розвитку, деформації
 та хромосомні аномалії; зовнішні причини
 смерті; деякі інфекційні та паразитарні
 хвороби; хвороби нервової системи;
 хвороби органів дихання.

Залишається значною частка немов-
 лят, причина смерті яких медичними пра-
 цівниками не була встановлена, — 4,8%.

ЗА 10 РОКІВ В УКРАЇНІ ВДВІЧІ ЗРОСЛО СПОЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ

Головлікар столичної клініки лазерної
 медицини Ольга Богомолець заявила, що
 в Україні в останнє десятиліття більш ніж
 удвічі зросло споживання алкоголю на
 душу населення.

Про це вона повідомила в ефірі теле-

каналу ТБі.

“У 2000-му році споживання алкоголю
 було 4,6 літрів абсолютного спирту на
 душу населення, а в 2009-му році — 9,8”
 — сказала лікар.

Водночас, зі слів Богомолець, в
 Україні на мільйон збільшилася кількість
 курців.

“За останні десять років у нас на міль-
 йон збільшилася кількість курців, на жаль,
 і до того ж за рахунок молодих”.

Тим не менш, Богомолець переконана,
 що для демократичної країни введення
 “сухого закону” неприйнятно.

“Треба працювати з свідомістю (лю-
 дей), але, якщо свідомість ще недостатньо
 розвинена, на державному рівні введення
 цього закону на час дасть змогу дати
 звичку людям, щоб менше курити і менше
 пити”, — сказала вона.

За даними Всесвітньої організації
 охорони здоров'я (ВООЗ), з причин,
 пов'язаних з вживанням алкоголю, у
 світі щороку помирають близько 2,5 млн
 осіб.

У КРИМУ ГИНУТЬ ДЕЛЬФІНИ

26 дельфінів загинули в Ленінському
 районі на сході Криму, найімовірніше,
 потрапивши в риболовецькі сітки. Фахівці
 мають намір з'ясувати причину смерті
 ссавців, повідомила прес-служба крим-
 ського управління МНС.

Туші знайдені на березі Чорного моря
 за два кілометри від мису Чауда в напрям-
 ку мису Опок.

«Найімовірніша причина загибелі
 — потраплення в риболовецькі сітки,
 оскільки у дельфінів відсутні плавники»,
 — йдеться в прес-релізї.

Інформація про НП передана в Кара-
 дазький державний заповідник і Сева-
 топольський центр з вивчення дельфінів.
 Планується, що фахівці цих організацій
 прибудуть на місце події для встановлення
 часу і причини загибелі ссавців та подаль-
 шої утилізації загиблих.

ЖНИВА СІДУ

В Україні за 24 роки існування епідемії
 ВІЛ/СНІДу померла 21 тисяча молодих
 людей, повідомив Кореспондент.net.

Основною причиною такої великої
 кількості смертей є ігнорування держа-
 вою проблеми ВІЛ/СНІДу та недостатнє
 фінансування закупівель ліків для ВІЛ-
 позитивних людей, повідомляють пред-
 ставники організації.

За даними Всесвітньої організації охо-
 рони здоров'я, з 92 тисяч громадян Укра-
 їни, які потребують лікування на сьогодні,
 лише 22 тисячі його отримують.

Забезпечення всіх ВІЛ-позитивних лю-
 дей АРВ-терапією — обов'язок держави,
 закріплений законом України, який на
 сьогодні не виконується, повідомляють у
 Всеукраїнській мережі ЛЖВ.

СВЯТОШИНСЬКА ГРОМАДСЬКІСТЬ ЗІ ШКОЛЯРАМИ УПОРЯДКОВУВАЛА СКВЕР ІМ. ВАСИЛЯ СТУСА

Святошинські районні організації Української народної партії та «Зеленого світу» спільно із громадськістю Києва та школярами району 5 травня 2011 р. впорядковували сквер ім. Василя Стуса.

До пам'ятного знаку Василеві Стусу учасники екологічної толоки поклали квіти. Відомий громадський діяч Василь Овсієнко поділився зі школярами спогадами про поета-правозахисника Василя Стуса. Олесь Шевченко прочитав стусівського вірша і закликав молодих українців берегти пам'ять про свого геніального земляка.

Холодна погода й пронизливий вітер не завадив учасникам толоки прибрати сміття у сквері. Школярі київських шкіл №235 та №140 сумлінно потрудилися на екологічній толоці, аби сквер ім. Василя Стуса мав гідний вигляд.

Нагадуємо. З лютого 2007 року святошинська громадськість на чолі з активістами Української народної партії та «Зеленого світу» виборює право на увічнення пам'яті Героя України поета-правозахисника Василя Стуса. Він мешкав з сім'єю по вул. Львівській на перетині проспекту Перемоги та Кільцевої дороги. Київська влада спершу підтримала ініціативу зсанування скверу Стуса, проте, терміново продала цю земельну ділянку в приватну

власність для спорудження на ній торговельно-розважального центру.

Через суди активістам УНП вдалося оспорити право на земельну ділянку для скверу Стуса і, 26 лютого 2010 року Київська рада ухвалила рішення про найменування сусідньої земельної ділянки сквером ім. Василя Стуса. Це стало підставою для підписання у суді

мирової угоди між активістами УНП та забудовником і Київрадою.

Попри те, що рішення про сквер Стуса було ухвалене понад рік тому, КМДА свідомо ігнорує його виконання. Громадськість неодноразово зверталася до голови КМДА з проханням виконати відповідне рішення, але жодної відповіді від КМДА не надійшло.

ЗООЗАХИСНИКИ ХОЧУТЬ ВИРІШИТИ ПРОБЛЕМУ БЕЗПРИТУЛЬНИХ ТВАРИН

Президент Міжнародного товариства захисту тварин «SOS» Тамара Тарнавська звернулася до Президента України з проханням прийняти нарешті національну програму зі стерилізації безпритульних тварин та започаткувати вирішення цієї важливої для суспільства проблеми гуманними методами. Між тим зараз місцеві органи влади застосовують проти безпритульних тварин політику жорстокого знищення, що викликає обурення не тільки у громадян України, але й Західної Європи.

Проблема безпритульних тварин в Україні є надзвичайно болючою для кожного міста, наголошують зоозахисники.

Не має виправдання жорстокому знищенню тварин, яке кидає тінь на Україну як європейську державу. Жодні проморолики не змінять ставлення до країни, в якій жорстоко знищують сотні тисяч безпритульних тварин тільки за те, що вони, з вини людини, стали безпритульними.

Зоозахисники просять президента взяти під свій контроль цю проблему і допомогти вирішити її гуманними методами.

ТЗТ «SOS»

ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД КИЄВА ПРИЙНЯВ ДО РОЗГЛЯДУ ПОЗОВ НА ЗАХИСТ СКВЕРУ СТУСА

18 травня за позовом 5 активістів від Святошинських районних організацій Української народної партії та «Зеленого світу» до КМДА відбулося засідання Округного адміністративного суду Києва, де розглядалося питання невиконання КМДА рішення Київської міськради про найменування скверу ім. Василя Стуса.

Представники Київської міськдержадміністрації, як це було частенько, до суду не з'явилися. Проте, це не завадило судді на клопотання позивачів провести перше засідання і розглянути головні вимоги і мотиви святошинських активістів.

Проблема полягає в тому, що для виконання рішення Київської міськради КМДА повинен видати відповідне розпорядження. Зразок такого розпорядження позивачі подали суду для ознайомлення. У 2005 році силами місцевих мешканців спільно з активістами УНП та «Зеленого світу» було повернуто Святошинському району Києва захоплений забудовниками сквер по вул. Пушиної. Розпорядження про юридичне оформлення скверу й було надане суду як приклад.

Наступне засідання суду призначене на 30 травня.

БОРОТИСЬ З ОПУСТЕЛЮВАННЯМ ШЛЯХОМ ВІДНОВЛЕННЯ ЛІСОСМУГ

Науковці-лісомеліоратори та екологи пропонують боротись з опустелюванням шляхом відновлення існуючих захисних лісових насаджень, зокрема лісосмуг і створення недостаючої ланки, щоби мати закінчену систему лісомеліоративних насаджень.

Національний екологічний центр України та Кафедра лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів Національного Університету Біоресурсів і Природокористування України виступають з ініціативою порятунку українських чорноземів та підвищення продуктивності сільськогосподарства шляхом відновлення мережі лісомеліоративних насаджень, зокрема полезахисних лісових смуг.

Однією з головних причин зменшення врожаїв, є ерозія, яка веде до втрати родючості ґрунтів (вітрова — дефляція та водна площинна (змив), а водна лінійна (розмив) сприяє утворенню ярів). Проте втрата родючості ґрунтами це лише відчутна частка наслідків заповдіяної природному середовищу шкоди надмірним розоренням. Лише від ерозії ґрунтів Україна щорічно втрачає більше 10-12 млн т зерна. Варто нагадати, що в Україні площа еродованих земель налічує понад 18,5 млн га (31% території держави), у т.ч. сильно еродованих — 6,23 млн га (які необхідно вивести з ріллі і половину з них залісити, а на другій половині провести залуження чи сприяння природному відродженню степової рослинності з усім тільки можливим біорізноманіттям), яри, які призводять до опустелювання ландшафтів, налічують 362 тис. га. Інші наслідки позначаються на втратах природної збалансованості ландшафтів, що позначається на втраті біорізноманіття, та поглиблюють екологічну кризу. Недоречно індустріально-аграрній країні мати нині такі нічим не виправдані втрати, інакше як безглуздим господарюванням назвати не можливо. Період, коли в Україні ніхто не опікується лісосмугами вже розмів другий десяток років. З кожним роком масштаби руйнації лісосмуг зростають, а за їх відновлення ніхто навіть не збирається братись.

З цією метою фахівці (лісоводи, біологи та екологи) звернулись із відповідною ініціативою до Міністра екології та природних ресурсів України, Міністра аграрної політики та продовольства України, Державного агентства лісових ресурсів України та Державного агентства земельних ресурсів України.

У результаті останньої земельної реформи, сільськогосподарські угіддя передані у приватну власність (розпайовані), а полезахисні лісосмуги, які не підлягали паюванню, лишились в складі земель запасу або загального користування на балансі селищних рад. Полезахисні лісонасадження потенційно є землями сільськогосподарського призначення, але не сільськогосподарськими угіддями. Станом на 01.01.2008 на землях, не наданих у власність та у постійне користування знаходились 318.1 тис. га. полезахисних лісосмуг (у сфері управління Держкомлісгоспу — 0,1 тис.га та у сфері управління Мінагрополітики — 115 тис. га). В непереданих лісосмугах охорона, догляд та поновлення не здійснюються, наслідком чого стає їхня руйнація та втрата ними за-

хисних функцій.

Часто лісосмуги стають місцем самовільного скидання сміття, самовільних рубок або потерпають від випалювання стерні на прилеглих полях. Ми, нажаль, продовжуємо нищити природне середовище, по великому рахунку не усвідомлюючи, що поза ним людина існувати не може. Вітрова ерозія сьогодні стає дуже поширеною в багатьох регіонах України. Від неї стали потерпати не лише степові регіони, а й Лісостеп і Полісся. Не дивною тепер є пилові бурі в цих регіонах, де надмірне застосування осушувальних меліорацій призвело до розвіювання торфових ґрунтів. Раз-пораз науковці наголошують на тенденції опустелювання найбільш розораних регіонів країни.

Але нинішні правові умови не дозволяють здійснювати ні поновлення мережі полезахисних лісонасаджень, ні їх Державний облік та моніторинг, а тим більше створення нових захисних лісових насаджень (за прогнозними даними Програми екомережі їх слід створити на площі 1,7 млн. га до 2015 року). Нормативно-правова база, яка могла б регулювати питання полезахисних лісосмуг, відсутня. В таких умовах державний орган, що забезпечив би створення лісосмуг, відсутній. Зовсім відсутнє і державне фінансування таких робіт.

Натомість держава чомусь планує масованими темпами створювати масивні лісові насадження в степовій зоні (степова зона особливий регіон, де має бути виваженим захисне лісорозведення і відродження степів), розміщуючи їх на останніх залишках українського степу. Між іншим саме ці степові ділянки є єдиними природними пасовищами степової зони України, збереження яких також дуже важливе для сільськогосподарства. Зупинити вітрову ерозію на полях можливо завдяки виваженим комплексним заходам. Державна програма «Ліси України 2010-2015» планує виділити на посадку лісів (переважно у степовій зоні України) 2318,97 млн грн. (у т.ч. 2219,71 млн грн. з Держбюджету). Натомість для дійсно важливої справи відновлення лісосмуг не планується виділяти ні копійки.

Україна поправу є колиською захисного лісорозведення. Нажаль навіть термін «захисне лісорозведення» не увійшов до редакції Законів України «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки» (Урядовий кур'єр 2000 №37, Орієнтир, 8 листопада 2000 №207. — С. 3-16) і «Про меліорацію земель» (Урядовий кур'єр 2000 №29. — С. 3-10).

Актуальним виходом з ситуації може стати фінансування пілотних проектів посадки лісосмуг з інших джерел. У результаті таких проектів та наочних результатів ефективності посадки лісосмуг може бути ініційовано процес на державному рівні та внесення відповідних змін до бюджету України на наступні роки, маючи за мету виконання вказаних законів.

Фахівці-лісомеліоратори та екологи пропонують Вищому керівництву держави звернути увагу на цю проблему, до вирішення якої в Україні неможливо відродити сільське господарство. Вони пропонують проведення на державному рівні наступних

заходів:

1. Провести облік полезахисних лісосмуг;
2. Передати полезахисні лісосмуги у постійне користування лісогосподарським підприємствам Мінагрополітики. Мало-контурні лісосмуги площею до 0,1 га передати у власність сільськогосподарських підприємств і фермерських господарств, на території яких вони знаходяться з обов'язковою відповідальністю за їх утримання і збереження;
3. Розробити нормативну базу щодо використання полезахисних лісосмуг та проведення в них лісогосподарських заходів. Надати полезахисним насадженням юридичного статусу;
4. Внести зміни до програми «Ліси України» щодо здійснення комплексу заходів зі створення полезахисних лісових смуг і інших захисних лісонасаджень.
5. Створити в структурі управлінь агропромислового розвитку обласних державних адміністрацій відділи з питань захисту земель та агролісоаграрії (відродивши агролісоаграривну службу, з підготовкою відповідних фахівців, яких у свій час — середина 90 років ХХ ст. — готував лісогосподарський факультет теперішнього НУБіП України).

6. Аналогічну систему заходів та законодавчих напрацювань розробити і для такого типу консервації деградованих земель як залуження та сприяння природному відродженню осередків степів, які вже відбуваються на яружних-балкових територіях, профільним органом виконавчої влади в галузі якого є також Мінагрополітики.

Олексій Василюк, НАЦУ; Василь Юхновський, Кафедра лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів Нац Університету Біоресурсів і Природокористування України

ЧЕРЕЗ КЛІМАТИЧНІ УМОВИ ЛІСИ НЕ ВІДНОВЛЮЮТЬСЯ САМІ

У Дніпропетровській області цього року на відновлення лісів буде виділено 5,3 млн. грн.

Як передає кореспондент УНІАН, про це на прес-конференції повідомив заступник начальника Дніпропетровського обласного управління лісового та мисливського господарства Валерій Величко.

За його словами, 1,2 млн. грн. із зазначеної суми виділено з державного бюджету, 4,1 млн. грн. — з обласного та місцевих бюджетів.

В.Величко уточнив, що цієї весни в регіоні планується висадити саджанці на території площею 1,3 тис. га. 100 га підлягає відновленню після пожеж, на решті площі будуть закладені нові ліси.

В.Величко наголосив, що через кліматичні умови у Дніпропетровській області ліси практично не відновлюються самостійно, 90% дерев у них висаджені людьми.

ЕКСПЛУАТАЦІЯ ЯДЕРНИХ ЕНЕРГОБЛОКІВ У ПОНАДПРОЕКТНИЙ ТЕРМІН

Атомна енергетика виробляє лише 6% від загального обсягу енергії, що споживається в Україні.

«Енергетична стратегія України до 2030 року» вважає пріоритетним розвиток ядерної енергетики. Зокрема пропонується продовження терміну експлуатації 13 існуючих ядерних енергоблоків і будівництво 22-х нових, створення заводу по фабрикації ядерного палива.

В «Енергетичній стратегії України до 2030 року» закладено надмірний ріст споживання енергії в країні, тому зараз значні бюджетні кошти вкладаються у нарощування енергетичних потужностей для задоволення ефемерного попиту, а не модернізацію енергетики. Згідно із стратегією, за рівнем енергоефективності в 2030 році Україна ледь досягне показника Польщі зразка 2005 року.

Альтернативні джерела енергії є пріоритетом у багатьох країнах, як розвинутих так і тих, що швидко розвиваються. Саме виходячи з необхідності енергетичної безпеки у Європейському Союзі прийняте рішення про те, що у 2020 році відновлювальною має бути щонайменше 20% енергії. В Україні планується лише 6% до 2030 року.

Починаючи з 2010 року, майже щороку, в Україні буде добігати кінця термін експлуатації одного з ядерних енергоблоків. Рішення про продовження роботи по першому блоку Рівненської атомної електростанції вже прийнято.

Аналогічна ситуація склалася й у світовій атомній енергетиці, де протягом 2010-2020 років приблизно 80% енергоблоків АЕС, що діють у світі, вичерпають проектний термін експлуатації.

Загалом у світі на сьогодні ситуація з подовженням терміну експлуатації ядерних реакторів неоднозначна. Наприклад, потужна ядерна держава Франція подовжила роботу лише 2 ядерних блоків, а зупинила 11 блоків, термін роботи яких добіг кінця. Німеччина подовжила роботу 6-ти старих блоків, зупинила – 19. Італія зупинила роботу всіх енергоблоків. Великобританія – 8 подовжила, 26 – закрила. В США 54 енергоблоки – подовжено, 28 – зупинено.

Станом на червень 2010 року в світі від початку роботи перших промислових енергетичних реакторів було зупинено 129 реакторів. Жоден з реакторів не працював понад 43 роки, при тому що проектний термін експлуатації багатьох реакторів становить до 40 років.

Протягом всього періоду експлуатації АЕС відбулося кілька серйозних аварій на таких установках, найбільша в 1986 на атомній електростанції Чорнобилі (Чорнобильська катастрофа), де стався вибух, що викликало пожежу й радіоактивне зараження великої території. У Гаррісбурзі Пенсильванія, США, у 1979 відбулася аварія через електричне механічне uszkodження і помилки оператора, в результаті якої відбувся витік радіоактивної речовини; у 1957 в Англії (Віндскейл) була зруйнована серцевина реактора, відбувся викид радіоактивної речовини в атмосферу.

Реактори в Україні

В Україні для вироблення електроенергії на атомних електростанціях використовують водневі енергетичні реактори (ВВЕР). Західний аналог радянського типу реакторів ВВЕР називають «реактором з водою під тиском» – «pressurized water reactor» (PWR). Цей тип реакторів є найбільш поширеним у країнах колишнього соціалістичного табору. В даний час працює 53 реактори ВВЕР в 7 країнах Східної Європи. Конструкція ВВЕР є дуже привабливою через умовну дешевизну використовуваного теплоносія-сповільнювача (звичайна вода). Серед основних недоліків – необхідність використання в цих реакторах збагаченого урану (кількість урану-235 у процентному вираженні за масою від 2% до 4,5%) в якості палива.

Спочатку конструкція реакторів ВВЕР-PWR була розроблена для підводних човнів військового зразка. В порівнянні з рештою реакторів, даний тип має невеликі розміри і виробляє велику кількість енергії. Вода в першому контурі має вищу температуру і рівень тиску ніж в реакторах інших типів. Ці чинники можуть прискорювати корозію комплектуючих деталей.

Перші реактори ВВЕР дизайну 440-230 прийнято відносити до покоління номер один. Вони містяться серйозні проектні вади, внаслідок чого, країни, що входять в Євросоюз, а також країни-члени Великої Вісімки вважають, що такі енергоблоки не відповідають прийнятним стандартам безпеки.

Всі реактори даного типу, що функціонують в Центральній Європі, будуть виведені з експлуатації до 2010 року, проте в Росії такі реактори продовжують функціонувати. Енергоблоки типу ВВЕР першого покоління не обладнані додатковою системою захисту, яка має захистити активну зону реактора від зовнішньої дії і запобігти виходу радіації в результаті «позаштатної ситуації». Таким чином, існує велика вірогідність значних витоків радіації з реакторів. Також особливий неспокій викликає відсутність системи аварійного охолодження активної зони атомного реактора, що створює загрозу виникнення ланцюгових реакцій і теплового вибуху.

Окрім старих ВВЕР 440-230, що були згадані вище, і які належать до першого покоління реакторів, також в експлуатації є друге покоління ВВЕР, тип 440-213. Такі реактори, за твердженнями проєктантів, мають більш ефективнішу аварійну систему охолодження активної зони реактора. Проте й у них є істотні недоліки, зокрема не вирішена проблема захисту активної зони від зовнішніх пошкоджень.

В Україні працюють 2 реактори 440-213 та 13 блоків ВВЕР-1000. Ці реактори мають істотні недоліки в порівнянні з аналогами, що експлуатуються в Західній Європі, які пов'язані з стабільністю в управлінні і пожежною безпекою.

Третя модифікація ВВЕР, тип 1000-320, була істотно змінена, з значно вищою потужністю (до 1000 МВт). Не дивлячись на це, ВВЕР-1000 не стали настільки ж безпечними, як їх сучасні сідні аналоги PWR7.

Крім цього в Україні експлуатуються 2 несерійні блоки ВВЕР-1000/302 (1-й блок ПУАЕС) та ВВЕР 1000/338 (2-й блок ПУАЕС), які є одними з перших побудованих ВВЕР-1000 і є майже експериментальними прототипами, так званої, «малої серії».

Як вже було сказано, на сьогодні в Західній Європі триває процес виведення ВВЕРів з експлуатації. В Німеччині ВВЕР всіх поколінь були закриті, а будівництво нових зупинене. Також були закриті старі блоки ВВЕР на АЕС Козлодуй (Болгарія). Причинами для цього були як економічні недоліки, так і проблеми з поглядом безпеки.

При експлуатації реакторів більше двадцяти років ризик аварії з радіоактивними викидами значно збільшується щороку.

Атомна галузь України щороку все більше завдає шкоди народному господарству країни, накопичуючи величезні об'єми радіоактивний відходів, а також ставить під загрозу національну безпеку, оскільки ставить у залежність нас від іноземних постачальників технологій і ядерного палива. Але головне, що АЕС та інфраструктура, яка їх обслуговує, становлять постійну небезпеку для населення і навколишнього середовища.

АЕС належать до найбільших споживачів водних ресурсів, які чомусь були розташовані, згідно з планами вибору майданчиків ще керівництвом СРСР, в основному, у найменш забезпечених водними ресурсами областях України: Рівненській, Хмельницькій, Миколаївській. Запорізька АЕС для охолодження взагалі використовує води Кавказького водосховища, що ставить під загрозу життя більше 20 млн. українців з південних регіонів України. Така ситуація завжди породжувала низку гострих проблем, як для самої енергетики, для водогосподарського комплексу, а також для місцевого населення. Однак, Енергетичну стратегію було розроблено на 20 років пізніше, ніж будували АЕС, в часи вже незалежної України. Тому дивує, що її розробники «забули», про дефіцит водних ресурсів, і про те, що вода потрібна, не лише для потреб енергетики.

Найбільш критична склалася ситуація на Південному Бузі в Миколаївській області, де, за інформацією Міністерства охорони навколишнього середовища України, внаслідок підтримання санітарного рівня в Олександрівському водосховищі посушливого літа 2006 року відбулося зневоднення русла річки на багато кілометрів нижче греблі. І це при тому, що на Південноукраїнській АЕС працює лише 3 енергоблоки АЕС (при запланованих 6-ти) та побудовано пусковий комплекс Ташлицької гідроаккумуляуючої електростанції (ГАЕС). Причому літку один з енергоблоків обов'язково відключений саме через проблеми з водопостачанням. У Доманівському районі області внаслідок будови Ташлицької ГАЕС спостерігається підтоплення сільськогосподарських угідь, яке лягає непосильним тягарем для населення і владу району.

Загалом, під час розбудови комплексу було грубо порушено численні вимоги законо-

М'ЯСО МОЖЕ БУТИ НЕБЕЗПЕЧНЕ ДЛЯ ВАГІТНИХ

Нові дослідження свідчать, що зловживання жінки м'ясом під час вагітності призводить до того, що у її сина — майбутнього чоловіка, значно погіршується якість сперматозоїдів. Це відбувається за рахунок впливу шкідливих речовин на якість м'яса, пише «УНІАН-здоров'я».

Корм, яким годують худобу, часто містить високий рівень пестицидів, хімічних речовин, гормонів для стимуляції росту тварин. Ці речовини накопичуються в жирі тварин, а потім впливають на правильне формування репродуктивної системи людини.

Довгострокові дослідження показали, що зловживання матері яловичиною привело до зниження концентрації сперми у синів на 24%. Зараз ця загроза зростає за рахунок розвитку хімічної і аграрної сфери.

ЯК ЗМІЦНИТИ ВЕНИ

Варикозні вени не тільки мають неприємний вигляд, але й небезпечні для здоров'я загалом. До того ж, вони викликають у крайній неприємній хворобливій відчуття. На жаль, з цією хворобою найчастіше стикаються жінки.

Іноді варикоз може виявлятися тільки як косметична проблема, але якщо хвороба починає прогресувати, то це може привести до набряку стоп і гомілок, потемніння шкіри, запалення і навіть трофічним виразок в особливо запущених випадках. Чому з'являється варикоз? Чи можна зміцнити вени і як це зробити?

Причина варикозної хвороби

«Варикоз» дослівно означає «вузол». Варикозне розширення проявляється в набуханні і збільшенні вен, причому хвороба може вразити вени на будь-якій ділянці тіла. Проте найчастіше страждають вени на ногах, адже там вони піддаються найбільшому навантаженню. Варикозні вени можна виявити відразу ж: вони

мають вигляд набряклих вузлуватих мотузок. Варикозна вена перестає виконувати свої функції, а тому вимагає негайного лікування. Особливо, якщо вона завдає болю і дискомфорту. У чому причина розвитку варикозу? Варикоз указує на те, що венозні клапани не справляються зі своєю роботою, кров починає застоюватися у венах, вони під дією тиску починають перекручуватися (тобто стають вузлуватими) і збільшуються. Таким чином, слабкість венозних клапанів перешкоджає нормальному кровопостачанню. Особливо часто венозне розширення вен виявляється в період вагітності. У групі ризику люди з генетичною схильністю до варикозу, гормональними змінами, страждаючі ожирінням. Головне, не сплутати варикоз з невеликими прожилками вен, які можуть з'явитися на тілі і обличчі.

Профілактика варикозу

Щоб запобігти ризику розвитку варикозу, потрібно по можливості вести активний спосіб життя, займатися спортом (наприклад, плаванням), більше ходити і менше стояти і сидіти. Працювати м'язами гомілки, бажано більше тримати їх в горизонтальному положенні, ніж у вертикальному. Якщо ви звернули увагу, що у вас почав прогресувати варикоз, то рекомендуємо вам обов'язково проконсультуватися з флебологом.

Як зміцнити вени

- Допоможуть заняття спортом;
 - Потрібно стежити за своєю вагою, тому що додаткове навантаження на ноги загрожує проблемами з венами;
 - Якщо варикоз виявляється тільки як косметична проблема, то рекомендується носити підтримуючі еластичні колготи;
 - Уникати роботи, при якій доводиться багато стояти;
 - Також не бажано довго сидіти в одній позі — рухатися потрібно щопівгодини;
 - Понизити споживання солі, яка може стати причиною набряків;
 - Стежити за тим, щоб кишечник добре працював;
 - Допоможе регулярна гімнастика для поліпшення кровообігу в ногах.
- Наприклад: підніматися на носочках, відриваючи п'яту від підлоги — це дуже корисна вправа. Можна також купити машинку з функцією гідромасажа. Зробивши з її допомогою масаж ніг, ви відчуєте небувалу легкість в утомлених ногах.
- Зміцнити вени можна за допомогою настою шипшох хмелю. Для цього столову ложку трави потрібно залити склянкою кип'ятку і потримати на водяній лазні протягом 15 хвилин. Настій приймати тричі на день протягом шести тижнів.

Харчування

Спершу виключіть з вашого раціону гострі, солоні і копчені страви. Більше споживайте овочів і фруктів. До речі, є думка, що найменше схильні до варикозу люди, які не їдять м'яса.

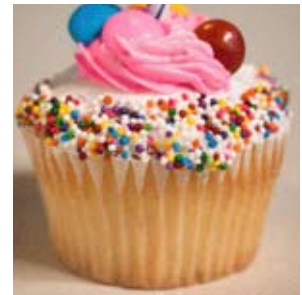
З овочів, фруктів і рослинних продуктів корисно все. Так, ви можете особливий наголос робити на листовий салат, зелень, моркву, волоскі горіхи. З олій корисніша оливкова, а з напоїв — зелений чай і настій шипшини. Якщо ви задумалися про те, як зміцнити вени, то радимо вам включити в свій раціон часник. Відомо, що він очищає стінки судин і сприяє їх зміцненню.

Не думайте, що через варикоз вам

доведеться сісти на жорстку дієту. Зовсім ні! Вам допоможуть зміцнити вени такі смачні і корисні страви, як овочеві рагу, салати з овочів, тушковані овочі, страви з морепродуктів. А ось наваристі м'ясні бульйони, борошняні вироби і солодке краще виключити.

Зміцнити вени і додати їм еластичності допоможуть: зелена цибуля, листя салату, яловича печінка, яєчні жовтки, горох, квасоля. З олій можна порекомендувати кукурудзяну, соєву і оливкову. Ваші вени стануть міцнішими, якщо ви збагатите свій раціон солодким перцем, помідорами, капустою, картоплею, а також полуницею, чорною смородиною, агрусом, цитрусовими. До дієвих профілактичних засобів належать вишня або черешня — це і смачно, і корисно, та ще і широкий простір для кулінарної фантазії! Якщо ви любителька морепродуктів, то не обмежуйте себе: креветки, мідії, устриці, кальмари, омари, восьминоги — все це піде вам тільки на користь. З напоїв робіть наголос на компоти, зелений чай, фруктові і овочеві соки, морс. Словом, список дозволених продуктів дуже багатий, і якщо серед нього є ваші улюблені страви, то вам навіть не доведеться себе в чомусь обмежувати!

Зверніть увагу, що кава і алкоголь при варикозі бажано обмежити. Що стосується вітамінів, то більше всього для вен корисні полівітаміни із залізом, кальцієм і іншими мікроелементами, пише lady.gazeta.kz.

ТІСТЕЧКА І ШОКОЛАД ПРОТИ ЗАЙВОЇ ВАГИ

Японська компанія Ajinomoto представила тістечка і шоколад, які допомагають знизити зайву вагу, основним інгредієнтом солодоців є перець чілі.

Самі ж представники компанії, що створила незвичайні тістечка, повідомляють, що екстракт прискорює обмін речовин, і таким чином організм спалює більше жиру. Речовина, виявлена в складі перцю чілі, — дігідроквасіат (ДНС). Вона не має смаку і запаху і є одним з капсиноїдів. ДНС вже продається в якості харчових добавок у Сполучених Штатах і Японії. А британські експерти навіть визнали його безпечним.

На даний момент фірма планує використовувати ДНС як добавку до продуктів харчування. Проте прес-секретар компанії Наоко Обара наголошує, що ДНС — це не чарівна паличка в боротьбі із зайвою вагою, і її краще використовувати поряд з іншими способами зниження ваги.

Нагадаємо, раніше іспанські вчені з університету Барселони дійшли висновку, що пиво абсолютно не загрожує людині повнотою, навпаки, при правильному вживанні напою, можна позбутися зайвої ваги.

Початок на ст. 5

ЕКСПЛУАТАЦІЯ ЯДЕРНИХ ЕНЕРГОБЛОКІВ У ПОНАДПРОЕКТНИЙ ТЕРМІН

давства України, незаконно знищено заповідні території, культурні пам'ятки світового значення про що існують відповідні експертні висновки і акти.

У верхів'ях р. Горинь розташована Хмельницька АЕС, де по замикаючому створі на межі з Рівненською областю стік річки розрахункового року становить 282 млн. м³, з яких 196 млн. м³ повинні залишатися в річці для водоспоживачів, що розташовані нижче за течією. Для охолодження 4 блоків Хмельницької АЕС дозволено побудувати ставок-охолоджувач об'ємом 86 млн. м³, який повинен заповнюватися лише у весняний період. У зв'язку з тим, що для охолодження 4-х блоків потрібно 120 млн. м³ води на рік, заповнити водосховище у маловодний рік за рахунок повені неможливо. Таким чином, будувати нові блоки на ХАЕС, не руйнуючи при цьому екосистеми Горині теж неможливо.

Рівненська АЕС розташована в середньому пліні р. Стир, де річний стік розрахункового маловодного року становить близько 220 млн. м³ (середньорічна витрата 7 м³/сек.). Для охолодження Рівненської АЕС погоджений забір води з ріки в обсязі 73 млн. м³ (2,32 м³/с). У зв'язку з дефіцитом води у р. Стир у маловодний період, подальша розбудова Рівненської АЕС є неможливою.

Запорізька АЕС розташована на лівому березі Каховського водосховища в 10 км від водозабору м. Нікополя і 100 км вище водозабору Каховського магістрального каналу. Безповоротне водоспоживання станції 144 млн. м³, а з врахуванням Запорізької ДРЕС близько 320 млн. м³ у рік. Вплив цих об'єктів на водосховище, вода з якого використовується як питна, досі не вивчено. У той же час, за свідченнями незалежних експертів та громадських організацій Запорізьку АЕС з 2005 р. переведено на прямоточну систему охолодження енергоблоків за рахунок дніпровської води.

Через проблеми з нестачею водних ресурсів для роботи український АЕС, постійно виникають проблеми з трубопроводами, парогенераторами і рештою обладнання.

В Україні до цього часу не створена єдина державна система поводження з радіоактивними відходами (РАВ) та відпрацьованим ядерним паливом (ВЯП), як цього вимагають положення ядерного законодавства (Закон України «Про поводження з радіоактивними відходами») та міжнародні зобов'язання України. Наразі Україна не здійснює ніяких інвестицій в створення власної інфраструктури для подальшої безпечної ізоляції ВЯП та РАВ. На сьогодні темпи накопичення РАВ в Україні значно вищі за можливості їхнього знешкодження. За попередніми оцінками, що базуються на розрахунках, проведених іншими державами, де експлуатуються подібні реактори, вартість комплексного вирішення питання ВЯП становить як мінімум

10—20 млн. доларів США на рік для одного реактора типу ВВЕР 1000. Також досі не здійснюється накопичення фінансових ресурсів для поводження з радіоактивними відходами, що утворюються під час експлуатації АЕС.

Якщо брати до уваги, що НАЕК «Енергоатом» збирається подовжувати роботу енергоблоків з 30 до 45 років, то це значить, що фактично наявна атомна енергетика буде працювати в півтора рази довше, ніж проектувалось, й відповідно приблизно у стільки ж разів зросте кількість різних РАВ. Тобто загальний об'єм РАВ в Україні сягне 200 млн. т. Знешкодження такого об'єму найнебезпечніших відходів буде коштувати більше, ніж заробила ядерна галузь за весь час свого існування.

НАЕК «Енергоатом» не приводить прозорого економічного обґрунтування ПТЕ ядерних енергоблоків України. Компанія приводить лише розрахунки, які базуються на порівнянні тарифів для теплової та ядерної електроенергетики, а також на тому факті, що для виводу з експлуатації енергоблоку потрібно 2,5 мільйони доларів. Виходячи з цих фактів НАЕК «Енергоатом» стверджує, що закриття енергоблоку принесе збитки розмірі приблизно 42 млн. доларів на рік. Тобто за 15 років, у рік закриття 1-го енергоблоку АЕС збитки не отримає 630 млн. доларів потенційного прибутку.

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про порядок прийняття рішень про розміщення, проектування, будівництво ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення» (щодо удосконалення процедури прийняття рішень) під номером 3562 від 04.02.2009 вніс зміни до Статті 6. «Прийняття рішень щодо продовження терміну експлуатації існуючих ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення». В текст статті було внесено зміни, які мають дуже важливі наслідки, а саме: «Рішення щодо продовження терміну експлуатації існуючих ядерних установок... приймається у тому ж порядку, що і рішення про будівництво ядерних установок...», було замінене, на більш вигідне для НАЕК «Енергоатом» формулювання: «Рішення щодо продовження терміну експлуатації існуючих ядерних установок... приймається органом державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки...».

Ці зміни призвели до того, що тепер продовження роботи ядерних реакторів у понад проектний термін, є приватною справою НАЕК «Енергоатом». Цій компанії тепер не потрібно обґрунтовано доводити представниками народу у Верховній Раді та Уряді країни доцільність

подовження роботи старих енергоблоків з точки зору економіки, енергетичної та екологічної безпеки. Також «Енергоатом» має право не проводити жодних консультацій з громадськістю, як це було передбачено законом до внесених змін.

Крім цього, діюча редакція Закону № 2861-IV від 08.09.2005, порушує низку інших законодавчих актів. Передусім, це Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Оргуська конвенція), де громадськості гарантується участь у прийнятті рішень в ядерній галузі.

Також порушується Постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 1998 р. N 1122 «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань з питань використання ядерної енергії та радіаційної безпеки», статті 1 та 3, в яких чітко вказано, що проекти законодавчих актів і програм у сфері використання ядерної енергії мають проходити через консультації з громадськістю, що не було зроблено для програми подовження терміну роботи реакторів.

Є порушення й статей 11, 17, 20 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», в яких вказано, що громадяни і їх об'єднання мають право на участь у процесі обговорення програм в сфері ядерної енергетики, й що Верховна Рада приймає ці програми, а місцеві органи влади забезпечують референдум. Жодне з цих положень не було виконане.

СУСІДИ УКРАЇНИ ПРОДОВЖАТЬ ЯДЕРНІ ПРОЕКТИ ПОПРИ ТРАГЕДІЮ В ЯПОНІЇ

Москва та Мінськ підписали угоду на позику в 9,4 млрд. доларів, що відкриє шлях для Росії до будівництва АЕС для Білорусі.

За цією угодою, перша білоруська АЕС має бути побудована біля кордону з Латвією і запрацювати до 2018 року.

Угода була підписана в Мінську в ході спеціального засідання спільного Союзу Росії та Білорусі у присутності прем'єр-міністра Росії Володимира Путіна.

Попри протести та цілу кампанію активістів проти побудови АЕС в Білорусі, відповідно до попереднього плану, будівництво АЕС має розпочатися до кінця року.

В той же час, інший сусід України, Туреччина повідомила, що не відтерміновуватиме своїх ядерних проектів через безпрецедентну шкоду на японській АЕС, завдану землетрусом, навіть попри те, що Туреччина також уразлива до землетрусів. Про це заявив прем'єр-міністр країни Реджеп Тайїп Ердоган. «Немає інвестицій без ризику», заявив він. Якщо люди хотіли навколишнього світу без ризику, вони мали б «не будувати нафтові лінії в своїй країні та використовувати газ на своїх кухнях», — висміяв Ердоган світові занепокоєння.

Проте, експерти попереджають, що технологія, яку Росія запропонувала для АЕС в Аккую в південній провінції Мерсін, ще не була випробувана.

У США ЖИВЕ НАЙСТАРІШИЙ У СВІТІ ПТАХ

Співробітники служби США з охорони рибних ресурсів і дикої природи виявили на атолі Мідуей (територія США) в північній частині Тихого океану найстарішого з живучих на волі птахів. Один зі співробітників служби з близької відстані спостерігав самку альбатроса з пташеням. Результати вивчення цієї особини показали, що вік цього морського птаха сімейства альбатросових становить не менш ніж 60 років при середній тривалості життя цього виду 10-30 років. Поважний вік не завадив самці обзавестися потомством.

Вік птаці орнітологи визначили за кількістю кілець на її лапках. Американські вчені вперше окільцювали птаха в 5-річному віці у 1956 році. Відтоді самку альбатроса окільцювали ще п'ять разів. Для цього використовуються великі кільця-мітки з номерами і кольоровими вставками, які дозволяють розпізнавати конкретну особину за допомогою оптичних приладів.

За тривалістю життя самка альбатроса, виявлена в 2,1 тис. км від штату Гавайї, займає перше місце серед всіх інших пернатих, окільцюваних американськими і канадськими фахівцями.

ФАСТФУДИ ОБКЛАДУТЬ ПОДАТКОМ НА ОЖИРІННЯ?

Фастфуди адміністративного району Олдем британського графства Великий Манчестер можуть обкласти додатковим податком.

Згідно з постановою місцевої влади, заклади громадського харчування, що відкриваються, повинні будуть сплатити одноразовий податок у розмірі тисячі фунтів стерлінгів (1600 доларів), пише Mail Online.

Усі зібрані таким чином гроші буде витрачено на заходи з боротьби з дитячим ожирінням. Поширеність цього захворювання серед дітей в Олдемі вище, ніж у середньому по Великобританії. Згідно зі статистикою, всього за десять років рівень ожиріння серед дітей у віці 9 років збільшився тут більш ніж утричі.

У муніципалітеті не відкидають, що низка підприємств зможе уникнути податку в тому випадку, якщо вдасться довести свій намір торгувати виключно корисною їжею.

Автори нової ініціативи стверджують, що вже отримали підтримку представників деяких сусідніх муніципалітетів. У випадку, якщо їх пропозиція буде схвалена, а його реалізація визнана вдалою, аналогічні податки можуть ввести в інших регіонах країни.

Як зазначає Mail Online, у 2004 році пропозиція про ведення аналогічного податку на фастфуд розглядалася урядом Великобританії. Тоді цей захід відкинули в зв'язку з негативними наслідками для економіки країни.

Нагадаємо, раніше влада Великобританії висловила стурбованість тим, що власники фастфудів навмисно знижують ціни на популярні серед підлітків страви і переманюють учнів зі шкільних їдалень, де продається більш здорова їжа.

ЕКОЛОГИ ПОБОЮЮТЬСЯ МАСОВОГО ВИМИРАННЯ ССАВЦІВ

Вчений Ентоні Барноскі з університету штату Каліфорнія в Берклі заявив, що швидке зникнення багатьох видів ссавців сьогодні може бути ознакою наближення масового вимирання ссавців Землі.

Барноскі і його колеги зіставили дані про попередні вимирання з оцінками поточної ситуації. На їхню думку, різке скорочення популяцій багатьох видів, що спостерігається сьогодні, може бути тривожним сигналом нового масового вимирання, що насувається.

“Якщо ми візьмемо тільки ссавців у критичному стані, для яких ризик вимирання в наступних трьох поколіннях не нижчий ніж 50%, і припустимо, що всі

вони зникнуть у найближчу тисячу років, це вже виводить ситуацію за межі норми і вказує на те, що ми рухаємося до масового вимирання”, — сказав Барноскі.

Учений зазначив, що якщо види ссавців, які сьогодні офіційно віднесені до трьох груп ризику, вимруть, а швидкість вимирання залишиться колишньою, шосте масове вимирання наступить вже через 3-22 століття.

Екологи зазначають, що поки що процес не пройшов точку неповернення і врятувати більшість таких видів все ще можна.

Завдання збереження біологічного різноманіття закріплене Конвенцією ООН про біологічне різноманіття. 10-та сесія конференції сторін конвенції у Нагої 18-29 жовтня 2010 завершилася, зокрема, прийняттям нового 10-річного стратегічного плану дій щодо збереження біорізноманіття, який, як очікується, допоможе за цей час значно скоротити швидкість зникнення видів на Землі. Аналогічна мета на восьмичасний період ставилася в 2002 році, проте, як визнала ООН в 2010 році, досягти її не вдалося.

Вчені виділяють в історії життя на Землі п'ять найбільших, або масових вимирань, найраніше з яких, Ордовіксько-силурийське, знищило 440 мільйонів років тому приблизно 86% видів. Найбільш значним вважається “Велике” пермське вимирання, коли близько 251 мільйона років тому зникло більш ніж 95% всіх живих істот, що населяли планету. А найбільш недавнє вимирання, Мел-палеогенове, приблизно 65,5 мільйона років тому, призвело до загибелі динозаврів разом з шостою частиною всіх видів.

БУХАРЕСТ – НАЙБРУДНІШИЙ

Невтішні для румунської столиці дані оприлюднила європейська компанія Arhekom. У результаті проведених протягом трьох років досліджень у 25 найбільших містах 12 країн Європи з населенням майже 39 мільйонів жителів визначено, що Бухарест – найзабрудненіше місто Європейського Союзу.

Згідно з дослідженням, на 1 кубометр повітря у місті припадає 38,2 мікрограма забруднених часток, що майже у 4 рази перевищує допустиму ВООЗ норму. За Бухарестом ідуть Будапешт (33,7 мікрограма) і Барселона (27).

Єдиним європейським містом, в якому показники забруднення практично відповідають нормам ВООЗ, є Стокгольм. За ним ідуть Лондон, Париж і Рим.

Дослідники встановили, що якби рівень забруднення в європейських містах відповідав нормам, то тривалість життя європейців збільшилася б на 22 місяці.

Смакотинка

Кролик у вині

Кролик, 2-3 морквини, 3 цибулини, зелень петрушки, 3-4 помідори, 100 г вершкового масла, 2 склянки червоного сухого вина, лавровий листок, 2 гвоздики, 2-3 горошини перцю, сіль.

Тушку поділити на частини, посипати товченими спеціями і залити на 8-10 годин вином. Нарізану соломкою моркву і цибулю прогріти в жирі, додати посічені помідори (без шкірки), підлити воду і протушувати. М'ясо вийняти з вина, посолити, притрусити борошном і тушувати

з овочами до готовності, підливаючи вино. Подати гарячим з домашньою локшиною, зеленим салатом чи вареними буряками.

